

Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle

HE 160/2024 vp *Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opintotukilain ja yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta*

Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr (Hoas) haluaa kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ”HE 160/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opintotukilain ja yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta”.

Hoasilla on 11.115 asuntoa pääkaupunkiseudulla, sopimuksia 13.747 kappaletta soluhuoneet huomioiden ja 19.124 asukasta. Olemme kooltaan todellisuudessa merkittävä nuorten opiskelijoiden kaupunki pääkaupunkiseudun sisällä. Pääkaupunkiseudulla on opiskelijoita noin 90.000,

Opiskelijoiden siirtyminen yleisestä asumistuesta asumislisän piiriin vaikuttaa vahvemmin pääkaupunkiseudun opiskelijoiden maksukykyyn kuin muissa yliopistokaupungeissa. Pääkaupunkiseudulla on muuta maata korkeampi vuokrataso.

Keskeiset tukimuutoksen vaikutukset:

- Opiskelija-asuntojen kysyntä kasvaa merkittävästi
- Kohtuuhintaisista opiskelija-asunnoista tulee pulaa kasvukeskuksissa
- Opiskeluaikaa rahoitetaan työssä käymisellä ja opiskeluaika venyy osalla opiskelijoista
- Etenkin asumislisän ulkopuolelle jäävien kesäkuukausien vaikutus on suuri opiskelijan toimeentuloon
- Esimerkiksi 590 €/kk maksavan vuokra-asunnon vuokraan opiskelija sai käteen asumiseen tukea Helsingissä:
 - o 466 € vuonna 2023
 - o 394 € vuonna 2024 (huhtikuun 2024 tukimuutos)
 - o 296 € vuonna 2025 tuki uudistuksen jälkeen (elokuu 2025)
 - o Eli käteen jäävä tuki muuttuu kahdessa vuodessa 170 € pienemmäksi opiskelukuukausilta ja kesäajalta tuki on 0 €.
- Kuitenkaan soluasuntojen kysyntä ei kasva, koska sujuvan opiskelun tarpeet opiskelija-asuntoa kohtaan ovat muuttuneet erityisesti etäopiskelun myötä. Yksiöiden hakijamäärä on noin 70 % hakemuksista.
- Osa opiskelijoista hakee edullisemman asunnon etäältä pääkaupunkiseudun reuna-alueilta, jolloin matka-ajat opinahjoon kasvavat.
- Maksuhäiriömerkintöjen määrät kasvavat opiskelija-asuntoimijoilla
- Korjausten vaikutus vuokrataseen on entistä kriittisempi, mikä heijastuu kiinteistökannan korjausvelkaan.
- Vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin pääkaupunkiseudulle, missä vuokra-asuntokysyntä on kasvu-uralla. Esimerkiksi Helsingin väestön

- kasvu oli 10.935 henkeä vuonna 2023. Pääosa muuttajista päätyi vuokra-asuntomarkkinoille.
- Osalle kynnys aloittaa korkeakouluopiskelu voi kasvaa tukien heikentymisen myötä
- Segregaation lisääntymisen vaara on suuri

Tarvittavat ehdottomat toimenpiteet vastapainoksi tukimuutoksille:

- Tarvitaan ehdottomasti yksittäisten vaalikausien yli ulottuva parlamentaarinen voimakas tahtotila opiskelija-asumisen uudistuotannon tukemiseen
- Tarvitsemme enemmän kokonaisymmärrystä muutosten vaikutuksesta, jotta eri vaalikausien välillä emme tee radikaaleja muutoksia. Rakennushankkeiden käynnistäminen kaavoituksesta valmiiseen asuntoon saattaa kestää lähes 10 vuotta.
- Opiskelija-asuntotarjontaa pitää kasvattaa korkeakoulupaikkakunnilla kasvavan kysynnän mukaiseksi, jotta turvaamme opiskelijoille paremmat edellytykset opiskeluun.
- Erityisryhmien investointiavustukseen pitää lisätä ensi vuodeksi opiskelija-asuntoihin kohdennettu erä, jotta opiskelija-asuntokantaa saadaan laajennettua.
- Lisäämällä 6 M€ opiskelijoille kohdennettua erityisryhmien investointiavustusta, saadaan 1.000 opiskelija-asuntoa rakenteille.
- Ehdottoman tärkeätä on huolehtia siitä, että opiskelijoille kohdennetaan erityisryhmien investointiavustuksesta huolehditaan vuosittaisessa valtion budjetissa.
- Erityisryhmien investointiavustus takaa kiinteistökannan korjausvelan pienentämisen ja uudistuotantotarjonnan.

Helsingissä 20.10.2024

Matti Tarhio

Toimitusjohtaja
Rakennusneuvos
Hoas